

מסקנות

ועדת המדע והטכנולוגיה בעקבות החלטה על דיון מהיר

הכנסת תשע-עשרה
מושב שני

**בנושא: הוצאת לשכת המדען הראשי ממשרד הכלכלה
והפיכתה לרשות ציבורית עצמאית**

הצעה לדיון מהיר (מס' 3678) של חה"כ מיכל בירן

בהתאם לסעיף 60(ג)(1) לתקנון הכנסת החליטו יושב-ראש הכנסת והסגנים להעביר לדיון מהיר בוועדת המדע והטכנולוגיה את הצעתה של חברת הכנסת מיכל בירן בנושא: הוצאת לשכת המדען הראשי ממשרד הכלכלה והפיכתה לרשות ציבורית עצמאית.

בדברי ההסבר להצעתה כתבה חברת הכנסת בירן: "לשכת המדען הראשי הוקמה לפני למעלה מ-40 שנה כיחידה ממשלתית הפועלת כיום בתוך משרד הכלכלה. במהלך השנים היחידה רשמה הישגים משמעותיים והיא נחשבת ליחידה אשר תרמה בין היתר להקמת תעשיית ההיי-טק הישראלית, תעשיית הון הסיכון המקומית, תוכנית החממות הטכנולוגיות ועוד. בזמן האחרון, "מתחת לרדאר", רוקמים לשכת המדען הראשי, אגף התקציבים באוצר ומשרד הכלכלה הצעת מחליטים שאם תצא אל הפועל תביא להפסקת פעילותה של לשכת המדען הראשי במתכונתה הנוכחית ולהקמת רשות ציבורית עצמאית בלתי תלויה, רשות החדשנות, אשר תחליף את היחידה הממשלתית הקיימת. משמעות המהלך היא שלשכת המדען הראשי, שתפקידה הוא לטפל בכשלי שוק ולהשקיע בחברות וברעיונות ישראליים כדי להביא לתעסוקה גבוהה יותר, לחדשנות ולהעברת ידע, תהפוך בעצם לגוף שיתפקד כמעין קרן הון סיכון חדשה. התקציב הציבורי העצום שאותו משקיעה היום הלשכה במשק הישראלי, בגובה של יותר מ-1.5 מיליארד ש"ח בשנה, עלול להיות מושקע בקרנות שונות ובתעשיות מצומצמות בלבד, שידועות כנושאות רווחים גדולים, ובכך לפספס את מטרתו המקורית – עידוד התעשייה הישראלית שלא למטרות רווח.

המהלך הזה יעלה על שולחן הממשלה בשבוע הבא ללא דיון ציבורי, ומכאן הדחיפות לדון בנושא באופן מסודר עוד השבוע, ולעצור את המחטף".

ועדת המדע והטכנולוגיה קיימה דיון בנושא **ביום שני א' באב תשע"ד (28 ביולי 2014)**, בהשתתפות נציגי משרדי הממשלה, הסתדרות העובדים, חממות טכנולוגיות, התאחדות התעשיינים וכן נציגי האקדמיה, חברות היישום של האוניברסיטאות, חברות היי-טק ועוד.

הוועדה שמעה כי אומנם יש בכוונת משרד הכלכלה ומשרד האוצר לפעול לשינוי מבני ביחידת המדען הראשי של משרד הכלכלה ולהוצאת פעילותה אל רשות ציבורית ועצמאית. השינוי המוצע הוא חלק מתוכנית כלכלית שמוביל האוצר לקידום חדשנות, במסגרת הצעות מחליטים שיוגשו לממשלה ויובאו לכנסת במסגרת חוק ההסדרים.

יושב-ראש הוועדה, חבר הכנסת גפני, אמר כי בפנינו עומדות שלוש אפשרויות: האחת, להשאיר את המצב הקיים. כאשר הפעילות מצליחה אין צורך לשנות אותה. השנייה, לקבל את עמדת הממשלה ולשנות את התשתית של לשכת המדען הראשי ולהפוך אותה לרשות עצמאית. קיימת אפשרות נוספת, אפשרות שלישית, והיא להותיר את המבנה של לשכת המדען הראשי על כנו, אך לשנות בחקיקה חסמים ביורוקרטיים היוצרים פעילות אטית בנושאים חשובים שיש לפעול בהם במהירות.

בתום הדיון הגיעה הוועדה למסקנות שלהלן:

1. הוועדה תומכת בהצעתה של חברת הכנסת מיכל בירן לקיים דיון מעמיק ויסודי, בדרך של תיקוני חקיקה ראשית, בכוונה להפוך את לשכת המדען הראשי שבמשרד הכלכלה לרשות ציבורית עצמאית. הוועדה מתנגדת בתוקף לעגן נושא זה בחוק ההסדרים.
2. הוועדה דורשת משרד הכלכלה ומשרד האוצר לבחון כל עשייה בתחום בשיתוף עם העובדים.
3. ועדת המדע והטכנולוגיה משבחת את פעילות לשכת המדען הראשי במשרד הכלכלה לקידום המחקר, הפיתוח והחדשנות ולעידוד התעשייה עתירת הידע בישראל, שהיא מנוע צמיחה עיקרי במשק הישראלי.
4. הוועדה תקיים דיון המשך בנושא, בהשתתפות המדען הראשי במשרד הכלכלה, לבחינת כל ההיבטים של המהלך להפיכת לשכת המדען הראשי שבמשרד הכלכלה לרשות עצמאית.

המסקנות הונחו על שולחן הכנסת ביום:
ב' באב תשע"ד
29 ביולי 2014